משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

# דו"ח בקרה מיום 31.05.2026

## במוסד: "בית אבות חברת מושב זקנים אלנבי"

## בישוב: תל אביב - יפו

**הדו"ח נכתב ע"י**
**צוות מחוז תל-אביב**

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

**לכבוד**
**ד"ר עליזה איתן**
**מנהל/ת רפואי/ית**
**בית אבות חברת מושב זקנים אלנבי (קוד מוסד 23619)**
**אלנבי 98**
**תל אביב - יפו**

**ד"ר איתן נכבד/ה,**

## הנדון: סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "בית אבות חברת מושב זקנים אלנבי"

מצ"ב סיכום בקרת פתע שהתקיימה במוסדכם בתאריך 31.05.2026 ע"י אנשי צוות מחוז תל-אביב.
הבקרה נערכה במטרה לבחון את התנהלות בית החולים בשעות 18:00-20:30.
חלק גדול מהערות הן הערות חוזרות שלא תוקנו. יש לפעול לתיקון מידי של הליקויים שנמצאו במספר הבקרות של משרד הבריאות.
בשעות הערב לא מתבצעות עבודות ניקיון והמחלקה לא נקיה. יש להבטיח ניקיון שוטף של המסגרת בכל שעות היממה ובכל ימות השבוע.
נמצאו ליקויים רבים בתחום בטיחות המטופל, לרבות, אי-הקפדה על מניעת זיהומים, מפגעים סביבתיים רבים וגורמי סיכון לפגיעה/פציעה, תת-טיפול בתחום מניעה וטיפול בפצעים, אי-הקפדה על שיטות הטיפול האישי, המקובלות למניעת פגיעה במטופלים.
בהגעת צוות הבקרה המזגנים בלובי המחלקה וברוב חדרי המטופלים כבויים, חלונות ללא רשת פתוחים, ניכר עומס חום במחלקה. לא נמצאו מדי טמפרטורה בחדרי המטופלים ובשטחים ציבוריים. יש להבטיח פעילות סדירה ותקינה של מערכת מזוג אוויר.
נמצאו פערים משמעותיים בטכניקת הביצוע של הטיפול האישי במטופלים, לרבות בכל הנוגע לביצוע מעברים, שינויי תנוחה, הרמת עקבים, צחצוח שיניים, הלבשה, החלפת מוצרי ספיגה ועוד. יש לפעול להדרכת כוחות העזר ופיקוח שוטף על עבודתם.
נמצא מטופל עם פצע לחץ בדרגה גבוהה (דרגה III-IV) ללא יישום בפועל של הנחיות משרד הבריאות בנוגע לדיווח לרופא גריאטר מחוזי ומילוי התהליכים הנדרשים לטיפול במטופל. יש לפעול להעברת המטופל למסגרת טיפול מתאימה.
נמצא סידור פסול של אחסון מזון גולמי במטבחון מחלקתי. יש לאחסן את המזון בהתאם לנדרש בנהלים.
נמצאה הגשת מזון למטופלים במרקמים לא תואמים את ההנחיות המקצועיות שעלולה לסכן את בטיחות המטופלים בעת האכילה וההאכלה. יש להדריך את צוות מחלק המזון והמאכיל על מרקמי המזון.
בשעות הבקרה לא התקיימה פעילות תעסוקתית ועד ארוחת הערב, ואף לאחריה, המטופלים ישבו בחוסר

מעש מוחלט. נדרש כי שעות התעסוקה יהיו בשעות אפקטיביות בזמן ערות מרבית המטופלים ומומלץ עד ארוחת הערב.

המנהל/ת הרפואי/ת מתבקש/ת להעביר עותק מדו"ח זה לשאר חברי הנהלת המוסד (למנהל האדמיניסטרטיבי ולמנהלת הסיעוד - אחות ראשית) ולמנהלי כל הסקטורים המקצועיים.
מעקב אחר תיקון הליקויים יתבצע במסגרת המחוז/הנפה.

בברכה,
ד"ר רן שוייד
גריאטר מחוזי, לשכת הבריאות המחוזית תל אביב

**העתקים:**
מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר אפרת גיל, ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות
האגף לרישוי מוסדות, משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר רבקה שפר, רופאה מחוזית, לשכת בריאות תל אביב
הנהלת אגף הגריאטריה
גב' שרית חייט, מרכזת בכירה, נתוני איכות ובקרה בגריאטריה, משרד הבריאות
צוות הבקרה
מגר' אירנה סוליימנוב, רוקחת מחוזית, לשכת הבריאות תל אביב
ד"ר שגית ארבל אלון, רופאה ראשית, מנהלת מערך שירותי בריאות, משרד הרווחה

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

# סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "בית אבות חברת מושב זקנים אלנבי"

הבקרה התקיימה בתאריך 31.05.2026 בין השעות 18:00 ל-20:30.
מטעם משרד הבריאות השתתפו הנציגים הבאים:

- **סיעוד** - גב' אירה גלוזמן, מפקחת על הסיעוד הגריאטרי במחוז תל אביב, אגף לגריאטריה
- **תזונה** - גב' טל פרילינג, מרכזת תחום בקרה, מחוז תל-אביב
- **פיזיותרפיה** - גב' ניצה אינשטיין חביב, מרכזת תחום בקרה, מחוז תל-אביב

## מטעם המוסד נכחו

צוות משמרת הערב במחלקה ואחות נוספת ממחלקת תשושים.

## תפוסת מטופלים במחלקות מול רישוי

| שם המחלקה | שם המחלקה בפועל | מספר מטופלים ברישוי | מספר מטופלים בפועל | הערה |
|---|---|---|---|---|
| גריאטריה סיעודית | | 30 | 22 | |
| סה"כ | | 30 | 22 | |

## כח-אדם סיעודי

במשמרת הערב אח מוסמך + 3 כוחות עזר. תואם לסידור העבודה.
יש לציין כי סידור העבודה אינו מודפס - נמצא רק בוואטסאפ.
יש לציין כי 2 מכוחות העזר עובדים ברצף מהשעה 7:00 בבוקר עד הלילה (14 ו- 15 שעות ברצף).

## תנאים סביבתיים

בהגעת צוות הבקרה המזגנים בלובי המחלקה וברוב חדרי המטופלים מכובים, חלונות ללא רשת פתוחים, מורגשת טמפרטורת אוויר גבוהה מהנדרש. אין מדי טמפרטורה הנדרשים בכל מקומות שהיית המטופלים.
המחלקה מלוכלכת מאוד, פחי זבל מלאים עד גדותיהם. איו עובדי הניקיון. לדברי הצוות, עובדי המשק נמצאים בשעות הבוקר בלבד (הערה חוזרת מהבקרה הקודמת).
נצפתה דלת יציאה למדרגות חירום פתוחה ללא מחסום למניעת הידרדרות כיסאות גלגלים (הערה חוזרת מהבקרה הקודמת).
תריס גלילה גדול אחד במחלקה סגור כי הוא תקול.
נצפה ציוד טיפולי בלוי ו/או שבור.
נצפו ריפודי שולחנית, ידיות כיסאות גלגלים - שחוקים וקרועים - מעלה את הסיכון לפציעות וזיהומים.
נצפה מושב כסא רחצה כשהספוג הקשיח שבור - מעלה סיכון לפציעות.
קנטים של דקור שבורים בחדרי המטופלים.
מטופלת היושבת למול קיר מתחת לטלוויזיה ללא יכולת לראות או לצפות בדברים המתרחשים במחלקה. שולחנה עמוס בציוד שלא נדרש לארוחה(הערה מבקרה קודמת).
נצפו חדרי המטופלים המשמשים לאחסון של ציוד מחלקתי, כגון, משקל אדם ומנופים; אחסון של חבילות חיתולים בערימה על הרצפה בחדר המטופלים (הערה חוזרת מהבקרה הקודמת).
נצפו שקים עם בגדים מלוכלכים של המטופלים מונחים על הרצפה - סידור פסול (הערה חוזרת מהבקרה הקודמת).
נצפו בלוני חמצן לא מקובעים, מונחים על הרצפה בלובי המחלקה ובחדרי המטופלים (הערה חוזרת מהבקרה הקודמת).

במסדרון המחלקה אוגרי אשפה וכביסה, עגלות טיטולים וכביסה - סידור פסול.
נצפו תכשירי טיפוח מעל לאסלה - סידור פסול.
בחדר 303 ובחדר הפיזיותרפיה נמצאו שעונים שאינם מכוונים/פועלים.
במטבחון המחלקה הסיעודית נמצא איחסון מזון גולמי בפינה דחוסה, באזור פתוח ומעל מיכל דטרגנטים וישירות על הרצפה- סידור פסול!!!
בחדר 306 נמצאה מיטה של מטופ/ת ללא וילון הפרדה במיטה האמצעית.

**<u>טיפול אישי</u>**

בהגעת צוות בקרה כל המטופלים ירדו מהמיטה וישבובלובי המחלקה.
כל המטופלים נעלו נעליים.
בכל כניסה לחדר יש שם, תמונה, ארץ מוצא ושפה של המטופלים המתגוררים בו.
הארונות האישיים של המטופלים מסודרים.
נצפו ציפורניים גזורות ברגליים ובידיים של המטופלים.
ניכר כי צוות המחלקה מכיר את המטופלים.

חלק מהמטופלים לבושים בבגדים לא נקיים, עם כתמי מזון מהארוחות הקודמות. הבגדים המלוכלכים לא הוחלפו לפני השכבת המטופלים למנוחת לילה.
נצפו ליקויים רבים במהלך השכבת המטופלים, לרבות:
*בחלק מהמקרים המטפלים לא הקפידו על סגירת הדלתות בחדרים.
*נצפתה תקשורת דלה, בחלק מהמקרים כוחות העזר לא דברו עם המטופלים ולא הסבירו להם על הפעולות המבוצעות.
*לא ביצעו צחצוח שיניים לפני השכבת המטופלים במיטה.
*בחלק מהמקרים שטפו את השיניים התותבות, ללא ביצוע שטיפת פה למטופלים.
*העברת חלק מהמטופלים בוצעה ע"י עובד אחד ולא ע"י שניים, כנדרש ע"פ ההנחיות.
*לא נעשה שימוש במנוף למטופלים הזקוקים לכך.
*לא בוצעה החלפת בגדים מלוכלכים והמטופלים הושכבו במיטותיהם לבושים בבגדים מלוכלכים, עם כתמי מזון.
*במהלך החלפת מוצרי ספיגה למטופלים - לרוב לא בוצע ניקוי אזורים גניטליים והחיתול הולבש על העור הלא נקי של המטופלים.
*בחלק מהמקרים לא נעשה שימוש במשחת הגנה בפני גירוי עור באזורים גניטליים.
*ברוב התצפיות עלה, כי כוחות העזר לא הקפידו על רחצה ו/או חיטוי ידיים בתום הטיפול האישי במטופלים.
*נצפו סימני פגיעה רבים בשוקיים של מטופלים - המדד מעיד על טכניקת ביצוע מעברים לא תקינה.
*נמצא, כי סידור תנוחה והרמת עקבים למטופלים בוצעו בטכניקה לא נכונה.
*לא נצפתה הנגשה של לחץ המצוקה בסיום ההשכבה.

**<u>ארוחות</u>**

במחלקה נמצא תפריט עדכני.
ארוחת הערב הוגשה בשעה 18:15.
חלק ממיכלי המזון החם היו בתוך המים בעגלה המחממת- סידור פסול.
הארוחה כללה: לחם אחיד, דייסת סולת עם ביצים טחונות, דייסת קוואקר, פרוסות תפו"א מוקרמות, פירה, ביצה מגורדת, גבינה לבנה אישית, מעדנים מסוגים שונים, ממרח חומוס, קוביות סלק, מנה טחונה שהצוות לא ידע מה היא, קפה וקנקני

מים. חלק מהמטופלים קיבלו מלפפון מרוסק- לא ברור לפי מה חולק. המנה החמה המורכבת אינה תואמת לרשום בתפריט.
בנוסף, גבינה צפתית הרשומה בתפריט לא נשלחה והוגשה כלל.
רשימת מרקמי המזון אינה ברורה. נמצאו מטופלים הרשומים ללא מרקם מתפזר או טחון שקיבלו ביצה מגורדת. לחלק מהמטופלים המרקם הנדרש לא ברור.
שולחנות האוכל מאובזרים בכלי לסוכר, מתקן לחומץ, שמן, מלח ופלפל, מתקן למפיות, כלי לפסולת, עציץ לקישוט, מפית אישית לכל דייר וסכו"ם ע"פ יכולתו של המטופל. כלי האוכל ביתיים ונאים למראה.
לחלק מהמטופלים, ארוחת הערב הוגשה על שולחנות עמוסים בציוד לא רלוונטי לארוחה. (ציוד שנשאר כפי הנראה מהתעסוקה בבוקר).
לחלק מהמטופלים ארוחת הערב הוגשה לפני ביצוע האכלה בפועל, כתוצאה מכך חלק מהמזון התקרר והתקשה. כמו כן, הגשת המזון למטופלים לפני האכלתם בפועל אינה מכבדת ופוגעת ברווחת המטופלים.
קיימים שולחנות מתכוננים, אך עדיין גבוהים לחלק מהמטופלות, הדבר פוגע בנוחות הישיבה ובנגישות המזון (הערה חוזרת מבקרה קודמת).
האכלת המטופלים בוצעה על ידי הצוות בישיבה, לאט ובסובלנות.
טופס מעקב טמפרטורת המזון המבושל - מלא - למרות שלא נמצא במחלקה מד טמפרטורה למזון.

פינת הקפה במחלקה אינה מזמינה, אינה נקייה, ללא כוסות לשתייה חמה וללא כיבוד קל כנדרש. נצפה כיור מאוד מלוכלך בפינה זו.

**<u>שימוש באמצעי הגבלה מכניים</u>**

שני מטופלים עם הגבלה מכאנית - מתועד כנדרש.

**<u>בטיחות המטופל</u>**

בטיחות פיזית -
טמפרטורה גבוהה של האוויר בלובי המחלקה ובחדרי המטופלים, ללא הניטור הנדרש, עלולה להוביל לפגיעות חום אצל המטופלים.
יציאה פתוחה ולא ממוגנת למדרגות חירום - עלולה לסכן את מטופלים בהידרדרות מהמדרגות.
בלוני חמצן לא מקובעים - עלולים לסכן את שלום המטופלים במצבי חירום לסוגיהם.
העברת חלק מהמטופלים בוצעה ע"י כח עזר אחד ולא ע"י שניים, כנדרש, לפי ההנחיות.
לא נעשה שימוש במנוף למטופלים רלוונטיים, הזקוקים לביצוע המעברים באמצעות מנוף.
נמצא, כי חימום של קומקום מים נעשה על שולחן המטופלת - הדבר עלול לסכן אותה בכוויה(הערה חוזרתמהבקרה הקודמת).
ברוב המקרים למטופלים לא הונגשו לחצני מצוקה.

בטיחות זיהומית -
מחלקה מלוכלכת עם פחי אשפה מלאים עד גדותיהם; נצפה כיור מלוכלך מאוד בלובי המחלקה - מהווה גורם סיכון להיפגעות זיהומית.
ברוב התצפיות עלה, כי המטפלים לא הקפידו על רחצה ו/או חיטוי ידיים בתום הטיפול האישי במטופלים.
נצפו שקים עם בגדים מלוכלכים של המטופלים מונחים על הרצפה.
נצפו מתקנים למגבות נייר ריקים.
נצפו חלק מבקבוקים עם חומר חיטוי וסבון אנטיספטי - פתוחים וריקים.
נצפתה שקית נוזלים למתן אינהלציות - פתוחה ונמצאת בשימוש מ-19.05.26, בניגוד להנחיה לשימוש עד 24 שעות מהפתיחה.
נמצאו חלונות פתוחים, ללא רשת למניעת כניסת מזיקים - גורם להפגעות זיהומית.

בטיחות שלמות העור -

לא בוצעה הרמת עקבים לחלק מהמטופלים הזקוקים לכך. לחלק מהמטופלים הרמת עקבים בוצעה בטכניקה לא נכונה.
נצפו סימני פגיעה רבים בשוקיים של מטופלים - המדד מעיד על טכניקת ביצוע מעברים לא תקינה.
נצפו מספר קרעי עור - ללא התיעוד והמילוי של התהליכים הנדרשים לטיפול באירועים חריגים.

**<u>פעילות פנאי</u>**

בשעות הבקרה לא התקיימה פעילות תעסוקתית ועד ארוחת הערב ואף לאחריה המטופלים ישבו בחוסר מעש מוחלט.
נדרש כי שעות התעסוקה יהיו בשעות אפקטיביות בזמן ערות מרבית המטופלים ומומלץ עד ארוחת הערב ולא עד 16:30 כפי שנמסר על ידי צוות המסגרת..
הטלויזיה במחלקה משמיעה מוזיקה שקטה וניתן לצפות בנופים שונים במדינה רחוקה.

**<u>שביעות רצון מטופלים / בני משפחה</u>**

לא היו בני משפחה בערב הבקרה.
נערכו מספר שיחות עם מטופלים במחלקה. 2 מטופלים אמרו שאין ברצונם לסיים את הארוחה. מטופל אחדהביע חוסר שביעות רצון מכך שאין פעילות גופנית שמותאמת לו. לטענתו מוגש אוכל רב שאינו מתאזן עם ההוצאה האנרגתית שלו.
המטופל הביע חוסר שביעות רצון מהפעילויות שאנן תואמות את יכולתו הקוגנטיבית. מטופל אחר הביע שביעות רצון מהאוכל ואמר שהוא אוכל רק מה שהוא בוחר מבין המוגש לו. מטופל נוסף שמח לשמוע שצוות הבקרה הגיע והמערכת תחת פיקוח.

**<u>נושאים נוספים</u>**

נמצא פצע לחץ בטרוכנטר ימין של מטופל בדרגה 3-4. למרות הקוטר החיצוני הקטן, מדובר בפצע בדרגת חומרה גבוהה III-IV, פצע עמוק (עצם?) עם הפרשה מוגלתית מרובה וריח רע. נדרש תהליך אבחון מחדש והתאמת טיפול מתאים. ברשומה הרפואית הפצע תואר בדרגה 2 (!), מה שאינו תואם את המצב בפועל. לא בוצע דיווח הנדרש למשרד הבריאות בנוגע לפצע ולא הוגשה הבקשה למתן אישור של גריאטר מחוזי להמשך הטיפול במטופל במוסד.

נמצאו מספר קרעי עור בידיים ובשוקיים של מטופל, הפצעים היו חבושים עם טיפול מקומי, אך ללא תיעוד ברשומת המטופל וללא מיצוי התהליכים הנדרשים בתחום ניהול סיכונים וטיפול באירועים חריגים.

טבלת הליכות יומיות במחלקה עם סימון V בעיפרון - אין להשתמש בעיפרון (או טיפקס) ברשומה רפואית. בטבלת ההליכות על המטפל המוליך הפועל לחתום בסיום ההליכה.